

Broj: 02-01/278
Datum: 2-9-19

Univerzitet u Sarajevu

University of Sarajevo

- SENAT -

Broj: 01-24-13-1/19

Sarajevo, 17.07. 2019. godine

Prof. Hlebotku Hlebot
0209249
Hlebot to usst

Na osnovu članova 50. i 130. stav (2) tačka g) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17), člana 59. tačka g) i člana 138. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a u vezi sa odredbama člana 3. stav (3) Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu je, na 33. redovnoj sjednici održanoj 17. 07. 2019. godine, donio sljedeću

ODLUKU

I

Usvajaju se izmjene i dopune Nastavnog plana i programa na doktorskom studiju iz književnosti Književnost i kultura, doktorskom studiju Savremena sociologija i globalizacijski procesi, doktorskom studiju iz Psihologije na trećem ciklusu studija na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2019/2020. godinu.

II

Obavezuje se Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu da provede proceduru usvajanja izmjena i dopuna nastavnih planova i programa u skladu sa Pravilnikom o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, uz obavezu pribavljanja mišljenja Službe za nastavu i studentska pitanja i mišljenje Odbora za upravljanje kvalitetom.

REKTOR

Prof. dr. Rifat Škrijelj

Dostavljeno:

- Filozofskom fakultetu
- Službi za nastavu
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi

Prof. Miroslav
24.6.2020.

	Obrazac SP1
FILOZOFSKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU	stranica 1 od 13

ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

DOKTORSKOG STUDIJA IZ MATIČNE OBLASTI *SOCIOLOGIJA*
SAVREMENA SOCIOLOGIJA I GLOBALIZACIJSKI PROCESI

studijska 2019/2020. god.

1.0 Uvodni dio

Vrsta i naziv studija

Doktorski studij iz matične oblasti *sociologija* pod nazivom Savremena sociologija i globalizacijski procesi traje tri (3) godine, odnosno šest (6) semestara. Doktorski studij se sastoji od 180 ECTS bodova i to na način da je ukupan obim raspodijeljen na 60 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru. Ova doktorska studijska linija potpada pod matičnu oblast sociologije i čine je sljedeće podoblasti:

1. Teorijska sociologija
2. Sociologija politike
3. Sociologija informacijskog društva

Doktorski studij *Savremena sociologija i globalizacijski procesi* ima za cilj da upozna i osposobi studente postdiplomskog dokorskog studija sa temeljnim, najrelevantijim i najsavremenijim konstelacijama koje konfiguriraju društvenu ontologiju, njene institucionalne dimenzije, kao i mikrosociološke kategorije i društvene fenomene unutar socijalnog svijeta kojeg karakteriziraju tranzicijski procesi i kontinuirane transformacije pod utjecajima različitih kulturnih i političkih ideologija i sistema, kao i pod utjecajima različitih ekonomskih, socijalnih i povijesnih fenomena, struktura i činilaca generalno. Studij će se usmjeriti ka detaljnom i sveobuhvatnom istraživanju socijalnih i socio-političkih teorija koje problematiziraju i ekspliciraju procese tranzicije, društvene ontologije, društvenog identiteta, globalizacije, moderne i postmoderne tokove socijalnog svijeta, mjesto i ulogu društava koja se transformiraju u kontekstu cyber kulture, interneta i savremenih komunikacijskih sistema koji prevazilaze lokalne i samodovoljne političke i socijalne entitete smanjivanjem jaza između najrazličitijih kultura i društava, kao i konzekvence ovih fenomena i procesa na ukupnu sliku koju nam nudi savremeni svijet.

Pored teorijske osposobljenosti studenti postdiplomskog doktorskog studija sociologije bit će osposobljeni za samostalne istraživačke projekte, kritičku refleksiju i evaluaciju navedenih topika i problema, što će doprinijeti obrazovanju kadrova sposobnih da na temelju znanja najsavremenijih socijalnih i političkih

tokova doprinose razumijevanju, ekspliciranju i anticipiranju problema (kao i rješavanju istih) od kojih nije pošteđena ni Bosna i Hercegovina u njenim tranzicijskim tokovima ka integraciji u Evropsku uniju u globalni socijalni i politički proces.

Svaki student će u drugom semestru studija imati dodijeljenog supervizora koji se određuje na osnovu studentske prijave unutar koje student bira izborne predmete koji zajedno sa obaveznim predmetima čine studentski privatissimum koji opisuje i predstavlja individualni i samostalni plan i program svakog studenta. Na osnovu izabranih predmeta, svakom studentu Vijeće doktorskog studija dodjeljuje mentora koji se imenuje na sjednici Vijeća, a potvrđuje ga Nastavno-naučno vijeće Fakulteta. Mentor se imenuje na osnovu kompetencija i znanstvenog i akademskog iskustva, a srodan je onoj oblasti koju je student u prijavi izabrao na osnovu izbornih predmeta koji su mu ponuđeni u ovom doktorskem studiju.

Student u dogovoru sa mentorom koncipira individualni doktorski program (privatissimum) koji istovremeno predstavlja i osnovu za koncipiranje doktorske disertacije koja se u metodološkom i heurističkom smislu priprema i izrađuje kao samostalni znanstveno-istraživački projekt sa znanstvenim spoznajama i rezultatima do kojih je svojim istraživanjima došao student-doktorant, a u saradnji sa mentorom koju u vidu konsultacija usmjerava studenta prema onim topikama i oblastima znanstvenog istraživanja koje su u skladu sa izabranim individualnim doktorskim programom.

Svaki obavezni i izborni predmeti imaju svoje nositelje, odnosno, odgovorne nastavnike koji u nastavnim programima svojim predmeta definišu cilj i sadržinu ispita, te uvjete polaganja ispita sa referentnom literaturom koja se koristi za pripremanje i polaganje ispita. Vijeće doktorskog studija sociologije predlaže odgovorne nastavnike iz reda članova Vijeća doktorskog studija, članova Odsjeka za sociologiju, kao i angažiranjem vanjskih saradnika sa srodnih studija u zemlji i regionu, te gostućih predavača etabliranih visokoškolskih ustanova zemalja EU i šire. Nastavni plan i program predstavlja cjeline nastavnih modula (obaveznih i izbornih), a moduli definišu tematski sadržaj studija kao i ukupne uvjete i kriterije studija.

1.1 Opis oblasti

I Sociologija

Ovaj doktorski studij fundamentalno pripada oblasti sociologije, koja svojim savremenim teorijsko-konceptualnim i aplikabilnim pristupom ima za cilj proučavanje savremenih društvenih konstelacija, analiziranje i ekspliciranje procesa koji oblikuju socijalnu svijest, problematiziranje uzroka i posljedica savremene konstrukcije društvenih sistema i njihovih odnosa prema individualnim subjektima koji svojim kritičkim angažmanom ili svojim integriranjem u socijalni sistem i njegove sisteme doprinose artikuliranju sveukupnih tokova i procesa kojima društvo imanentno potpada i koji čine njegov implicitni dio.

II Podoblasti studija:

1. *Teorijska sociologija*

Opis sadržaja

Modul obuhvata sve oblasti, pravce i pristupe koji teorijski utemeljuju shvatanje moderne i savremene socijalne misli preko socioloških pravaca i njihovih predstavnika koji su nastojali objasniti, protumačiti i anticipirati dinamiku i pravac kretanja socijalnih sistema kao i mikrosistema koji oblikuju identitet prevashodno zapadnog društva, njegove komponente kao i kontinuitet na relaciji klasična socijalna misao-savremena socijalna misao u razumijevanju i ekspliciranju fenomena tranzicije, konflikta, integracije, diferencijacije, stratifikacije, kapitala (ekonomskog i socijalnog), identiteta, kolektiviteta, globalizacije i sl.

Specifične kompetencije:

Kandidat stiče kompetencije iz oblasti klasičnih i savremenih socioloških teorija putem kojih biva osposobljen da uvidi teorijsku, konceptualnu i problematsku povezanost različitih perioda i pravaca koji tumače i objašnjavaju različite komponente zapadno-evropske svijesti, institucionalni i organizacijsko-strukturalno, te substrukturalno konfiguriranje društvenih dimenzija, i kontinuitet u pogledu tranzicijskih procesa iz različitih socijalnih sistema, režima i pravaca u nove i često nepredvidljivije socijalne sisteme, režime i socijalne aranžmane savremenosti generalno. Studenti će biti u stanju da detaljnim izučavanjem najznačajnijih i najminentnijih sociologa i socijalnih teoretičara razumiju socijalnu, ekonomsku, političku i kulturnu pozadinu modernog svijeta, te njenu implikaciju na strukturu i stanje savremenih društvenih sistema i društvenih fenomena u cjelini.

2. Sociologija politike

Opis sadržaja

Ova studijska podoblast usmjerena je ka istraživanju najznačajnijih političkih ideologija savremenog svijeta smjeranjem ka analizi ganarelnih strukturalnih osobina. Prvo, cilj je prikazati njen doprinos u konstrukciji ljudskog društva i povijesti. Potom, ona nastoji objasniti kako ideologije nude evaluirajuće perspektive sadašnjih socijalnih i političkih fenomena; u smislu različitih sistema i ideologija koje nude različite kriterijume za evaluaciju i eksplikaciju socijalnih fenomena spram kojih se ove ideologije identificiraju. Posebno je cilj proučavati utjecaj ideologija na individualne i kolektivne identitete, procese pripadnosti, solidarnosti, identiteta koji se formira unutar određene grupe, klase ili strukture u odnosu na one koji istima ne pripadaju. Posebno se ima za cilj proučavanje međuutjecaja i interakcija između različitih političkih ideologija i njihovih koncepata koji ne fungiraju samodovoljno nego na način da jedan te isti koncept može biti važan na različite načiuna za različite ideologije i ideološke tradicije.

Specifične kompetencije:

Studenti će biti osposobljeni da razumiju najzačajnije pravce i političke koncepcije koje u svojim teorijskim postavkama interpretiraju socijalni svijet, njegove pojedince, statusne grupe i institucije generalno. Detaljnim izučavanjem različitih političkih sistema, teorija i ideologija, studenti samostalnim izučavanjima stiču uvide u širinu kompleksnih i stratificiranih dimenzija savremenog svijeta i njihov interaktirajući i kontinuirajući proces koji se ne može razumjeti iz perspektive jedne teorijske konstrukcije, jednog političkog sistema ili jedne društvene konstrukcije, nego u jednom širokom sklopu najrazličitijih povijesnih, socijalnih, ekonomskih i političkih fenomena i faktora koji čine integralni dio onoga što se skupnim nazivom imenuje kao tranzicija i kontinuirani tranzicijski procesi društva u cjelini.

3. Sociologija informacijskog društva

Opis sadržaja

Ova studijska podoblast usmjerena je ka proučavanju savremenih društvenih kretanja i konfiguriranja društvene ontologije na osnovu informacijsko-tehnološkog progressa koji rapidno transformira svaki društveni segment smanjujući jaz u smislu prostorne i vremenske distancijacije uz istovremeno preoblikovanje društvenih tokova i procesa, kao i transformiranje individualne svijesti kao integralne jedinice svake društvene strukture. S druge strane, cilj ove studijske podoblasti je da ukaže na fundamentalnu preobrazbu u poimanju odnosa čovjeka prema svojoj okolini na način da više nije u pitanju razmjena energije između čovjeka i prirode, nego se radi o razmjeni informacija. Izvor nejednakosti i koncepcija moći koja se nekada poimala kroz ekonomske odnose u smislu manipuliranja i nejednakog raspolaganja svojinom (intelektualnom i materijalnom) sada se poima kroz moć nad sredstvima informiranja i preko sposobnosti kreiranja informacija koje figuriraju i rekonponiraju socijalni svijet kako na nivou lokalnih zajednica i identiteta koji su tradicionalno formirani preko socijalnog svijeta koji je pripadan tim zajednicama, tako i na nivou transnacionalnog identiteta koji prevazilazi nacionalne i regionalne dimenzije posjedujući jedan globalni kulturni, ekonomski, socijalni i politički standard.

Specifične kompetencije:

Studenti se osposobljavaju sa svim karakteristikama sociologije informacijskog društva sa kritičkim reflektiranjem koje im omogućava da samostalnim znanstvenim istraživanjima uvide razlike između tradicionalnih struktura društva, svijesti, znanosti i prirode u odnosu na savremeni globalni kontekst koji je utemeljen kako na *riziku* (Beck) tako i na *povjerenju* (Giddens) ali i na visoko sofisticiranim i apstraktnim modelima društvene manipulacije i konfiguracije čime se u bitnome stječu uvidi i spoznaje o novim strukturama i konceptima ljudske svijesti, njegove individualnosti i osobnosti, kao i društva u cjelini. Na kraju, studenti će kritičkim iščitavanjima najrecentnije literature, kao i drugim formama znanstvene i istraživačke djelatnosti kritički evaluirati savremene društvene konstelacije u kontekstu informacijskog i informacijsko-tehnološkog modela društvene ontologije, posebno u smislu konsekvenci i nepredvidivosti koje sa sobom nosi takva jedna globalna preobrazba u cjelini.

1.2 Sadržaj studijskog programa: Opis modula (nastavni i nenastavni oblici rada)

Doktorski studij *Savremena sociologija i globalizacijski procesi* sastoji se od 9 (devet) nastavnih modula i to 4 (četiri) obavezna i 6 (šest) izbornih modula koji se organiziraju u vidu predavanja, seminara i konsultacija. Prva dva semestra studija odnose se na predavanje, konsultacije i seminare iz obaveznih i izbornih predmeta. Student je dužan položiti dva obavezna i jedan izborni predmet u svakome od dva semestra. Student ima pravo da bira redoslijed izbornih predmeta i njihovu raspoređenost u toku prva dva semestra unutar kojih se organizira nastava. Treći semestar je rezerviran za rad na doktorskom kolokviju. Doktorski kolokvij odnosi se na rad na određenim sociološkim topikama koje student prezentira pred mentorom-supervizorom, a odnose se na individualni i samostalni rad studenta (*privatissimum*) kao analitičkog, kritičkog i heurističkog okvira za kontinuirani i temeljiti rad na doktorskom projektu i disertaciji.

Nenastavni dio odnosi se na individualni istraživački rad studenta (rad na doktorskoj disertaciji) i odvija se u četvrtom i petom semestru studija. Šesti semestar predviđen je za odbranu doktorske disertacije.

Obaveze studenata kao i režim odvijanja nastave koji se odnose na rok do kojeg je student dužan završiti studij, mentorstvo, prijava projekta doktorske disertacije, te prijava i odbrana doktorske disertacije utvrđeni su Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu.

2.0 Zvanje koji se stiče po okončanju studija i uspješno odbranjene doktorske disertacije

DOKTOR SOCIOLOŠKIH NAUKA / ZNANOSTI

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

Obrazac SP1

stranica 9 od 13

PRVA GODINA STUDIJA

PRVI (I) SEMESTAR

Studijska oblast / Podoblast	R. br.	Naziv nastavnog predmeta	Šifra	P	S	K*	ECTS
Sociologija / Teorijska sociologija	1.	Savremene sociološke teorije	FIL SOC 601	3	2	1	10
Sociologija / Sociologija politike	2.	Savremene političke teorije i ideologije	FIL SOC 602	3	2	1	10
Sociologija / Teorijska sociologija / Sociologija politike / Sociologija informacijskog društva	3.	Izborni predmet		3	2	1	10
Sociologija / Teorijska sociologija Sociologija politike / Sociologija informacijskog društva	4.	Izborni predmet		3	2	1	10
		UKUPNO		9	6	3	30

Student bira (od ponuđenih izbornih predmeta) jedan izborni predmet sa liste u prilogu

PRVA GODINA STUDIJA

DRUGI (II) SEMESTAR

Studijska oblast / Podoblast	R. br.	Naziv nastavnog predmeta	Šifra	P	S	K	ECTS
Sociologija / Teorijska sociologija	1.	Društvena ontologija i transnacionalni procesi	FIL SOC 603	3	2	1	10
Sociologija / Teorijska sociologija	2.	Globalizacija i EU	FIL SOC 604	3	2	1	10
Sociologija / Teorijska sociologija / Sociologija politike / Sociologija informacijskog društva	3.	Izborni predmet		3	2	1	10
Sociologija / Teorijska sociologija Sociologija politike / Sociologija informacijskog društva	4.	Izborni predmet		3	2	1	10
		UKUPNO		9	6	3	30

Student bira (od ponuđenih izbornih predmeta) jedan izborni predmet sa liste u prilogu

DRUGA GODINA STUDIJA

TREĆI (III) SEMESTAR

Studijska oblast / Podoblast	R. br.	Naziv nastavnog sata	Šifra	S	K	ECTS
Sociologija	1.	Doktorski kolokvij	FIL SOC 700	5	5	30
		UKUPNO		5	5	30

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

Obrazac SP1

stranica 11 od 13

DRUGA GODINA STUDIJA

ČETVRTI (IV) SEMESTAR

Studijska oblast / Podoblast	R. br.	Naziv nenastavnog sata	Šifra	P	S	K*	ECTS
Sociologija	1.	Obrana projekta teme doktorske disertacije	FIL SOC 701	0	0	10	30
		UKUPNO		0	0	10	30

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

Obrazac SP1

stranica 12 od 13

TREĆA GODINA STUDIJA

PETI (V) SEMESTAR

Studijska oblast	R. br.	Naziv nenastavnog sata	Šifra	Konsultacije i Mentorstvo	ECTS
Sociologija	1.	Prijava teme doktorske disertacije i rad na disertaciji	FIL SOC 702	15	30
		UKUPNO		15	30

TREĆA GODINA STUDIJA

ŠESTI (VI) SEMESTAR

Studijska oblast / Podoblast	R. br.	Naziv nenastavnog sata	Šifra	ECTS
Sociologija	1.	Obrana doktorske disertacije	FIL SOC 703	30
		UKUPNO		30

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

Obrazac SP1

stranica 13 od 13

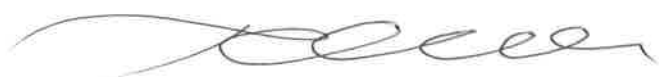
IZBORNI PREDMETI U PRVOM I DRUGOM SEMESTRU

R. br.	Studijska oblast / Podoblast	Izborni predmet	Šifra
1.	Sociologija / Teorijska sociologija	Tranzicija u klasičnim i savremenim sociološkim teorijama	FIL SOC 605
2.	Sociologija / Sociologija politike	Savremene teorije nacionalizma	FIL SOC 606
3.	Sociologija / Teorijska sociologija; Sociologija informativnog društva	Sociologija identiteta	FIL SOC 607
4.	Sociologija / Teorijska sociologija	Sindikat u procesu globalizacije	FIL SOC 608
5.	Sociologija / Teorijska sociologija	Giddens: savremene kritike i recepcije	FIL SOC 609
6.	Sociologija / Teorijska sociologija; Sociologija politike; Sociologija informativnog društva	Postmodernost i sociologija	FIL SOC 610

NASTAVNI PROGRAMI

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica od

Šifra predmeta: FIL SOC 601	Naziv predmeta: Savremene sociološke teorije		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 10
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 3 Konsultacije: 1 Seminar: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj modula je da se studenti upoznaju sa svim socijalnim teorijama i njihovim konceptima koji su usmjereni ka otkrivanju povezanosti između klasične i savremene socijalne misli, te klasičnih i savremenih socijalnih fenomena, socijalnih procesa i relacija generalno. Studenti će biti u obavezi da poznaju najosnovnije socijalne postavke, koncepcije i teorije klasičnih i savremenih sociologa koje su izučavali u toku dodiplomskog i diplomskog studija u oblasti sociologije i društvenih znanosti kako bi najdetaljnije i najsveobuhvatnije razaznali kontinuitet socijalne misli klasičnih i		

	savremenih socioloških mislilaca, te kako bi se na znanstveno-istraživački način obuhvatila sva problematika socijalnog svijeta sadašnjice, njene konzekvence koje svoj izvor imaju u modernoj koncepciji čovjeka i svijeta, savremenost društvenih odnosa i međuodnosa kroz fenomene interakcije, konflikta, diferencijacije, konstrukcije, destrukcije, dekonstrukcije i rekonstrukcije socijalnih struktura i substrukture na makro i mikro-razini, kao i teorijske koncepcije koje problematiziraju ove fenomene i procese generalno.											
Tematske jedinice:	Tematske jedinice koje će se obrađivati su: 1)Odnos klasične i savremene sociološke teorije 2)Najznačajniji pravci I predstavnici u savremenoj sociologiji – okvirni pristup 3)Neofunkcionalizam Jeffrey C. Alexandera 4)Put u nove modele sociologije 5)Značaj simboličke I matematičke sociologije 6)Novi oblici kritičke teorije društva – A. Honnet 7) Zaključna razmatranja											
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će biti upućeni u adekvatno razumijevanje najrecentnijih teorija u sociologiji. Vještine: Studenti će samostalno moći izlagati sadržaje koje usvoju u kolegiju i upotrebljavati ih u daljnjim istraživanjima Kompetencije: Studenti će biti osposobljeni za kritičko sagledavanje i reflektiranje o najznačajnijim teorijskim problemima u sociologiji.											
Metode izvođenja nastave:	Predavanja I Seminari											
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="1"> <tr> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Prva polusestrialna provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> </tr> </table>	Aktivnost u nastavi	10	Domaći rad / prezentacija	10	Prva polusestrialna provjera znanja	20	Druga pismena provjera znanja	20	Završni ispit	40	
Aktivnost u nastavi	10											
Domaći rad / prezentacija	10											
Prva polusestrialna provjera znanja	20											
Druga pismena provjera znanja	20											
Završni ispit	40											
Literatura²:	1. Obavezna: Salih Fočo (2005): Ogledi o tranziciji. Zenica: Dom Štampe. 2. Nicos Mouzelis (2000): Sociologijska teorija. Što je pošlo krivo? Zagreb: Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.											

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

3. George Ritzer (2005): *Savremena sociologijska teorija*. Zagreb: Globus.
4. Pierre Bourdieu (1990): *The Logic of Practice*. Cambridge: Polity Press.
5. Pierre Bourdieu (2005): *The Social Structures of the Economy*. Cambridge: Polity Press.
6. Anthony Giddens (1990): *The Consequences of Society*. Cambridge: Polity Press.
7. Anthony Giddens (1984): *The Constitution of Society. Outline of Theory of Structuration*. Cambridge: Polity Press.
8. James Coleman (1990): *The Foundations of Social Theory*. Cambridge: Harvard University Press.
9. Erving Goffman (2009): *Stigma*. Novi Sad: Mediterran Publishing.
10. Erving Goffman: *The Presentation of Self in Everyday Life*. (bilo koje izdanje)
11. Talcott Parsons (1951): *The Social System*. London: Routledge.
12. Emmanuel Wallerstein (1974): *The Modern World System*. NY and London: Academic Press.
13. Richard Munch (1994): *Sociological Theory, from the 1850s to the Present*. Chicago: Nelson-Hall.

Dopunska: *Dodatna literatura se regulira na seminarima u skladu sa istraživačkim interesima studenta.*

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica od

Šifra predmeta: FIL SOC 602	Naziv predmeta: Savremene političke teorije i ideologije		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 10
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 3 Konsultacije: 1 Seminar: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj obavezni modul ima za cilj da preko najznačanije i najrecentnije literature osposobi studente postdiplomskog doktorskog studija za samostalno proučavanje i kritičko reflektiranje o najsavremenijim socio-političkim fenomenima, političkim teorijama i političkim ideologijama koje oblikuju savremeni svijet i njegove socio-političke, ekonomske i kulturne relacije i procese. Posebna pažnja bit će usmjerena ka analizi savremenih političkih ideologija poput liberalizma, iščitavanjem i povezivanjem klasičnih mislilaca (Locke, Humboldt, Mill, Weber) i savremenih teoretičara (Dewey, Berlin, Rawls), te izučavanje konzervativizma, socijalizma,		

	nacionalizma, feminizma, ekologizma, anarhizma, fašizma i nekih novih oblika političkih sistema, režima i ideologija. U konačnom, studenti će komparativnim i kritičkim pristupom preko analize tekstova najrelevantnijih političkih i socijalnih mislilaca biti upoznati i sa nekim novim formama koje idu s one strane stabilnih i rigidnih sistema političkog konfiguriranja prema oblikovanjima multikulturalizma, svijeta bez granica (Ohmae), te u konačnom radit će se i na problematizaciji tzv. krakja ideologije analizom djela autora poput Lipseta, Fukuyame, Giddensa, Huntingtona, Rortyja i sl.											
Tematske jedinice:	Tematske jedinice koje će se obrađivati na kolegiju su: 1)Značaj pravilnog razumijevanja političkih ideologija za razumijevanje procesa u savremenom svijetu. 2)Značaj i mjesto političkog konzervativizma u savremenim društvenim konstelacijama. 3)Vrste i tipovi totalitarnih političkih ideologija – kritička diskusija 4)Značaj Fukuyamine teze o “kraju povijesti” 5) Novi oblici političke ekonomije kao novi oblici ekonomije znanja – Baudrilliard. 6)Političke ideologije kao religije 7) Zaključna razmatranja.											
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će steći znanja o klasičnim i savremenim političkim ideologijama te njihovom mjesti i značaju u savremenom svijetu. Vještine: Studenti će steći vještine filigranskog razlikovanja između dominantnih političkih ideologija. Kompetencije: Studenti će biti osposobljeni za kritičko reflektiranje i sagledavanje gore navedenih fenomena.											
Metode izvođenja nastave:	Predavanja I Seminari											
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene³:	<table border="1"> <tr> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> </tr> </table>	Aktivnost u nastavi	10	Domaći rad / prezentacija	10	Prva polusemestralna provjera znanja	20	Druga pismena provjera znanja	20	Završni ispit	40	
Aktivnost u nastavi	10											
Domaći rad / prezentacija	10											
Prva polusemestralna provjera znanja	20											
Druga pismena provjera znanja	20											
Završni ispit	40											

³ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura⁴:

Obavezna:

1. Max Weber (1966): Privreda i društvo. Karijatide, Beograd.
2. Edmund Burke (1993): Razmišljanja o Francuskoj revoluciji. Zagreb. Politička teorija.
3. Anthony Giddens (1986): Durkheim on politics and state. Cambridge: Polity Press.
4. Samuel Huntington (1991): The Third Wave. Norman and London: University of Oklahoma Press.
5. Carl Schmitt (1986): Political Romanticism. Massachusetts and London: MIT Press, Cambridge.
6. Karl Marx (1961): Rani radovi. Zagreb: Naprijed.
7. R. Nisbet (2003): Konzervativizam. Zagreb: Politička kultura.
8. Michael Freeden (2003): Ideology. A Very Short Introduction. Oxford. Oxford University Press.
9. Terry Eagleton (ed.) (1993): Ideology. Longman.
10. Matthew Festenstein, Michael Kenny (2005): Political Ideologies. Oxford: Oxford University Press.
11. Andrea Veltman (ed.) (2008): Social and Political Philosophy. Oxford: Oxford University Press.
12. Will Kymlicka (2004): Contemporary political philosophy. Oxford: Oxford University Press.
13. Isaiah Berlin (1969): Four Essays on Liberty. Oxford University Press.
14. John Rawls (1998): Teorija pravde. Beograd: JP Službeni list SRJ i CID Podgorica.
15. Jasminka Babić-Avdispahić (2005): Etika, demokracija i građanstvo. Sarajevo: Svjetlost.
16. Will Kymlicka (2003): Multikulturalno građanstvo. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
17. Immanuel Kant (2000): Pravno-politički spisi. Zagreb: Politička kultura.

⁴ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	Dopunska: <i>Dodatna literatura se regulira na seminarima u skladu sa istraživačkim interesima studenta.</i>

Jensen

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica od

Šifra predmeta: 603	Naziv predmeta: Društvena ontologija i transnacionalni procesi		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 10
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 3 Konsultacije: 1 Seminar: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobiti studente da samostalnim istraživanjem uz apsolvirana znanja na prvom i drugom ciklusu studija da uvide ključne elemente socijalne stvarnosti i transformiranje granice i identitet nacionalnih društava kao i da se otkriju novi procesi i nove konstelacije u oblikovanjima savremene društvene ontologije. Kolegij će se fokusirati i ka izučavanju odnosa između klasičnih i savremenih postavki društvene ontologije i stalnih i kontinuiranih transnacionalnih procesa koju i bitnome rearanžiraju društvenu svijest, njen status i poziciju u sistemu političkih i socijalnih odnosa današnjice. To će izmijeniti i klasično poimanje sociologije kao nauke o društvu prema novim definiranjima sociologije poslije		

	društva ili redefiniranjem statusa savremene sociologije u pravcu „sociologije nakon društva“. Kolegij će izučavati i karakteristike društvene ontologije i njen odnos ka fenomenu transnacionalnog i globalizirajućeg toka društva i njenih bitnih komponenti.										
Tematske jedinice:	Tematske jedinice koje će se obrađivati su: 1) Osnovne teorije vezane za problematiku društvene ontologije 2) Konekcionistački modeli društvene stvarnosti 3) Sociologija kao naturalizirana društvena znanost 4) Sociologija između subjektivnosti i intersubjektivnosti 5) Kakos u moguće društvene činjenice 6) Searlova koncepcija društvene ontologije 7) Neopragmatizam i sociologija 8) Rigidni vs pluralni društveni identiteti 9) Zaključne rasprave										
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će steći teorijska znanja vezana za najsavremenije i visoko razvijene teorije o društvenoj ontologiji i društvenoj fenomenologiji i njihovim implikacijama Vještine: Studenti će steći vještine vladanja kompleksnim pojmovnim konceptulazijama vezanim za problem društvene ontologije. Kompetencije: Studenti će biti osposobljeni za kritička i analitička rezonovanja za gore navedene topike.										
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i Seminar										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁵:	<table border="1"> <tr> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> </tr> </table>	Aktivnost u nastavi	10	Domaći rad / prezentacija	10	Prva polusemestralna provjera znanja	20	Druga pismena provjera znanja	20	Završni ispit	40
Aktivnost u nastavi	10										
Domaći rad / prezentacija	10										
Prva polusemestralna provjera znanja	20										
Druga pismena provjera znanja	20										
Završni ispit	40										
Literatura⁶:	Obavezna: 1. John Searle (1995): The Construction of Social Reality. New York: The Free Press.										

⁵ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

⁶ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

2. Nijaz Ibrulj (2005): Stoljeće rearanžiranja. Sarajevo: FDT.
3. John Urry (2000): Sociology beyond Societies: Mobilities for the Twenty first Century. London: Routledge.
4. John Searle (2010): Making the Social World. The Structure of Human Civilization. New York: Oxford University Press.
5. Manuel Castells (2009): Communication Power. New York: Oxford University Press.
6. John Searle (1998): Mind, Language and Society. Philosophy in the Real World. New York: Basic Books.

Dopunska: Dodatna literatura se regulira na seminarima u skladu sa istraživačkim interesima studenta.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica od

Šifra predmeta: FIL SOC 604	Naziv predmeta: Globalizacija i EU		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 10
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 3 Konsultacije: 1 Seminar: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti koji izaberu ovaj izborni predmet bit će uključeni u intenzivan i kontinuiran proces izučavanja fenomena koji su skupnim nazivom poznati pod pojmovima globalizacije i Evropske unije. Posebno će se razmatrati pitanja koja su predmet savremenog pravca sociologije Evropske unije i sociologije globalizacije sa najsavremenijim i najjementnijim autorima koji se bave ovim topikama. Kakav je odnos između nacionalnih država Evrope i pitanja njihove ujedinjenosti oko zajedničke premise? U čemu su problemi inkomenzurabiliteta različitih identiteta i nemogućnosti reduciranja na jedan monolitan sistem ili supra-strukturu koja bi trajno zadovoljavala sve potrebe i rješavala sve probleme različitih zemalja koji su uključeni		

	u ovaj jedinstveni socijalni, politički i kulturni projekat Unije i šire, same globalizacije generalno? Kakav je značaj globalizacije za male države, kulturne identitete i različite tradicije? Kakav je odnos između globalizacije i Evropske unije? Šta je u sociološkom smislu ono bitno u sagledavanju svih problema i topika koje se odnose na pitanja identiteta, Evropsku uniju i globalizaciju? Ova i mnoga druga pitanja bit će predmetom ovog izbornog kolegija koji će obuhvatiti sve relevantne autore ovog polja poput Giddensa, Becka, Helda, Wallesteina, Baumana, Supeka, Habermasa, Castellsa i sl.										
Tematske jedinice:	Tematske jedinice koje će se obrađivati na kolegiju: 1)Globalizacija kao osnovno pitanje razvoja suvremenog svijeta. 2)Antropološke dimenzije globalizacije 3)Giddensova koncepcija prostorno-vremenske distancijacije 4)Castellsova koncepcija “umreženosti” i njeni dosezi 5) Sociologija između metodološkog nacionalizma i metodološkog kosmopolitizma 6)Suvremena kritička teorija društva i njeno razumijevanje fenomena globalizacije 7)Globalizacija i identitet – Eisenstadtov model višestruke modernosti. 8) Kritičke refleksije o globalizaciji u kontesktu znanosti o društvu s ciljem humanizacije životnog svijeta.										
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će biti osposobljeni za razumijevanje osnovnih teorijskih i empirijskih problema vezanih za globalizaciju Vještine: Studenti će steći i usvojiti vještine adekvatnog razumijevanja socijalnih, političkih, privrednih, kulturnih I drugih procesa koji se odvijaju na globalnom nivou te će moći prepoznati njihove uticaje na lokalnom nivou u kome se odvija svakodnevni život. Kompetencije: Studenti će biti kompetentni držati predavanja i govoriti o najznačajnijim problemima vezanim za globalizaciju u javnom prostoru.										
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i seminari										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁷:	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="488 1554 1201 1626">Aktivnost u nastavi</td> <td data-bbox="1201 1554 1465 1626">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="488 1626 1201 1697">Prezentacija</td> <td data-bbox="1201 1626 1465 1697">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="488 1697 1201 1769">Prvi esej na dogovorenu temu</td> <td data-bbox="1201 1697 1465 1769">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="488 1769 1201 1841">Drugi esej na dogovorenu temu</td> <td data-bbox="1201 1769 1465 1841">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="488 1841 1201 1910">Završni ispit</td> <td data-bbox="1201 1841 1465 1910">40</td> </tr> </table>	Aktivnost u nastavi	10	Prezentacija	10	Prvi esej na dogovorenu temu	20	Drugi esej na dogovorenu temu	20	Završni ispit	40
Aktivnost u nastavi	10										
Prezentacija	10										
Prvi esej na dogovorenu temu	20										
Drugi esej na dogovorenu temu	20										
Završni ispit	40										

⁷ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura⁸:

1. Obavezna: Zygmunt Bauman (1998): Globalisation: the human consequences. Cambridge: Polity Press.
2. Ulrich Beck (2000): What is globalisation? Cambridge: Polity Press.
3. Ulrich Beck (2004): Moć protiv moći u doba globalizacije. Zagreb: Školska knjiga.
4. Virginie Guiradon i Adrian Favell (ed.) (2010): Sociology of European Union. Palgrave Macmillan.
5. Antje Wiener (ed.) (2009): European Intergation Theory. Second ed. Oxford: Oxford University Press.
6. Anthony Giddens (2005): Odbjegli svijet-kako globalizacija oblikuje naše živote. Zagreb: Klub studenata sociologije Diskrepancija i Naklada Jesenski i Turk.
7. Boris Kagarlitsky (2009): Novi realizam, novi barbarizam. Socijalistička teorija u doba globalizacije. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
8. Jurgen Habermas (2008): Eseji o Europi. Zagreb: Školska knjiga.
9. Ulrich Beck, Edgar Grande (2006): Kozmopolitska Europa. Zagreb: Školska knjiga.

Dopunska: Dodatna literatura se regulira na seminarima u skladu sa istraživačkim interesima studenta.

⁸ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica od

Šifra predmeta: FIL SOC 610		Naziv predmeta: Postmodernost i sociologija	
Ciklus: Treći	Godina: 1	Semestar: I-II	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni		Ukupan broj sati: 6 Predavanja: 3 seminari: 2 Konsultacije 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	NEMA		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj kolegijuma jeste razmatranje recentnih savremenih socioloških teorija nastalih kao reakcija na tzv «krizu» sociologije kao znanosti o društvu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Tematske jedinice koje će se realizirati na predavanjima: 1.) problematika savremene teorijske sociologije iz perspektive kritičke recepcije refleksivne sociologije i neofunkcionalizma. 2) Kriza savremene teorijske sociologije i mogućnost prevladavanja iste stvaranjem “novih kategorijalnih aparata” 3) Mouzelisova kritička sinteza suvremene teorijske sociologije 4) Savremene zapadne teorije i njihova diskrepanca sa tzv društvima u tranziciji		

	5) Dosezi simboličke sociologije i stvaranje tzv. "hibridnih teorija" 6) Budućnost sociologije – revizija postulata univerzalne funkcionalnosti Mertonove sociološke doktrine 7) Sociologija i humanizacija društvenog svijeta 8) Sociokibernetski modeli teorijske sociologije 9) Nanotehnologija i sociologija – ka sociobiološkim teorijama 10) Sociologija i njena uloga u suvremenom svijetu.
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti trebaju ovladati najsloženijim problemima relevantnim za savremenu sociologiju i njen status u budućnosti. Vještine: Studenti trebaju biti osposobljeni za suvereno artikulisanje kroz najsloženije probleme teorijske sociologije Kompetencije: Studenti će adekvatno vladati i prepoznavati logiku društvene stvarnosti savremenog svijeta te uočavati njihovu spekulativnu utemeljenost.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i seminari
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁹:	Studenti će u toku semestra imati dvije provjere znanja i obavezu pisanja kratkog eseja na odobrenu temu. Studentima će biti omogućeno da po okončanju svojih obaveza u toku semestra dobiju pozitivnu ocjenu. a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;

⁹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

	e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. Završni ispit obavljat će se u formi usmenog ispita ili pisane provjere znanja. Završnom ispitu student može pristupiti po okončanju obaveza koje se od njega očekuju tokom semestra (prisustvo nastavi, izlaganje, pisani esej)
Literatura¹⁰:	Obavezna: Alexander J. Cultural Sociology – Meanings of Social Life Mouzelis N. Sociološka teorija- što je pošlo krivo Luhmann N. Društvo Društva Bourdieu P. Logic of Practice Giddens A. Constitution of Society Dubiel H. Neizvjesnost i Politika

¹⁰ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica od

Šifra predmeta: FIL SOC 609	Naziv predmeta: Giddens: savremene recepcije i kritike		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I-II	Broj ECTS bodova: 10
Status: IZBORNI	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 3 Konsultacije: 1 Seminar: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti dodiplomskog i diplomskog studija sociologije i društvenih nauka generalno su se upoznavali sa mišljenjem Anthony Giddensa uglavnom preko njegovog popularnog udžbenika Sociologije koji je do sada izašao u svojih 6 izdanja. Četvrto izdanje je prevedeno u izdavačkoj kući Globus iz Zagreba 2007. Godine i uglavnom služi kao dobar uvod različitim oblastima i problemima kojima se sociologija bavi. Osnovne postavke njegove misli mogu se eksplicirati preko određenih kolegija, a ovaj izborni kolegij ima za cilj da studente doktorskog studija upozna sa svim sociološkim postavkama jednog od najznačajnijih i najpopularnijih sociologa sadašnjice i bivšeg		

	direktora London School of Economics and Social Science. Studenti će intenzivno iščitavati i raditi na njegovoj literaturi i kritičkog recepciji pojmova i problemna moderniteta, postmoderniteta, refleksivnosti moderne, ontološke sigurnosti, strukturacije, prostorno-vremenske distancijacije i tome slično. Pažnja će biti usmjerena ka savladavanju Giddensove teorije strukturacije i njegovog prevladavanja modernističko-postmodernističke debate, kao i problema na relaciji struktura, poredak-akcija, proces. S druge strane, student će biti osposobljen da suvereno upravlja terminima i misaonim refleksijama ovog teoretičara te da se kritički osvrne na njegova promišljanja moderne i njegovihj konsekvencija u savremenom svijetu. Predavanja će se orijentirati i komparativno u smislu sličnosti i razlika ovog autora u odnosu na neke savremenika (Beck, Castells, Habermas, Searle). U konačnome, razmatrat će se i njegovo poimanje nacija-države i njegove rekonstrukcije historijskog materijalizma. Pored literature čiji je autor Anthony Giddens, u toku kolegija će se raditi i na različitim tekstovima i znanstvenim člancima čija tematika problematizira Giddensovu misao ili se kritički odnosi ptrema istoj. Načinprovjere znanja: Student će u toku semestra raditi jedan esej iz oblasti Giddensove socijalne misli, te završni semestralni ispit, po potrebi i usmeni razgovor sa odgovornim nastavnikom ovog kolegija.		
Tematske jedinice:	Tematske jedinice koje će se obrađivati na kolegiju su: 1) Opšti značaj Giddensove sociologije 2)Mjesto i značaj Giddenosve sociologije u okvirima refleksivne sociologije 3)Kritika funkcionalizma Talcota Parsonsa i ukazivanje na problem u okviru njegove sociološke teorije 4)Apstraktni sistemi kao ekspertni sistemi i koncepcija “povjerenja” u suvremenom svijetu 5)Giddenosvo razumijevanje postmoderne kao “posljedica moderne” 6)Suvremene kritike teorije o društvenoj strukturaciji. 7) Zaključna razmatranja		
Ishodi učenja:	Znanje:Studenti će steći šira znanja vezana za sociologiju Anthony Giddensa. Vještine: Studenti će biti osposobljeni samostalno istraživati problem vezane za Giddenosvu sociološki misao. Kompetencije: Studenti će biti kompetentni držati samostalna predavanja o sociologiji Anthony Giddensa.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i seminari		
Metode provjere znanja sa	Aktivnost u nastavi	10	
	Domaći rad / prezentacija	10	

strukturuom ocjene¹¹:	Prva polusemestralna provjera znanja	20
	Druga pismena provjera znanja	20
	Završni ispit	40
Literatura¹²:	Obavezna: 1. Anthony Giddens (1990): <i>The Consequences of Modernity</i>. Stanford: Stanford University Press. 2. Anthony Giddens (1991): <i>Modernity and Self-Identity</i>. Stanford: Stanford University Press. 3. Anthony Giddens (1984): <i>The Constitution of Society. Outline of Theory of Structuration</i>. Cambridge: Polity Press. 4. Anthony Giddens (2008): <i>Capitalism and moderns social theory</i>. Cambridge University Press. 5. Anthony Giddens (1985): <i>The Nation-State and Violence</i>. Cambridge: Polity Press. 6. Anthony Giddens (2005): <i>Odbjegli svijet.kako globalizacija oblikuje naše živote</i>. Zagreb: Klub studenata sociologije Diskrepancija i Naklada Jesenski i Turk. 7. Richard Munch (1994): <i>Sociological Theory, from the 1850s to the Present</i>. Chicago: Nelson-Hall. Dopunska: <i>Dodatna literatura se regulira na seminarima u skladu sa istraživačkim interesima studenta.</i>	

¹¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

¹² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica od

Šifra predmeta: FIL.SOC 606	Naziv predmeta: Savremene teorije nacionalizma		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I-II	Broj ECTS bodova: 10
Status: IZBORNI	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 3 Konsultacije: 1 Seminar: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je upoznati studente se svim najrelevantnijim teorijama nacionalizma kako bi se otkrila njegova signifikancija jer se danas javlja kao najznačajnija politička ideologija par excellence. Nastojat će se uočiti bitr samih teorija, njihova detaljna razmatranja preko djela autora glavnih pravaca nacionalizma te njihova povezanost sa sadašnjim socijalnim konstelacijama. S druge strane cilj je ukazati na povezanost klasičnih nacionalističkih pravaca sa tzv. postancionalnim porecima i fluidnim strukturama socijalne zbilje koje su fokusirane ka ignoriranju značajnosti nacionalizma u konstituciji individualnih i kolektivnih identiteta, pripisujući im pri tome samo		

	svojevrni rudimentaran i subjektivan karakter.		
Tematske jedinice:	Nacije i nacionalizam: sociološki pristup, klasične i savremene sociološke teorije o nacijama i nacionalizmu; metodološki nacionalizam versus metodološki globalizam; Modernistička interpretacija nacionalizma kao ideologije nacije; Etnosimbolička perspektiva u teorijama J. Hutchinsona i A. D. Smitha; liberalizam i nacionalizam kao oblici političkih ideologija (kontrarnosti i komplementarnosti); long-distance nacionalizam u eri globalizma; nacionalizam i postnacionalni poredak, Evropska unija i pitanje kontinuiteta nacionalizama		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će steći centralna znanja o savremenim teorijama u sociologiji vezanim za nacionalizam. Vještine: Studenti će moći razlikovati vrste nacionalizama te ih biti u stanju identificirati u savremenom svijetu. Kompetencije: Studenti će biti osposobljeni za kritičko i samostalno reflektiranje o navedenim sadržajima.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i seminari		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹³:	Aktivnost u nastavi	10	
	Domaći rad / prezentacija	10	
	Prva polusemestralna provjera znanja	20	
	Druga pismena provjera znanja	20	
	Završni ispit	40	
Literatura¹⁴:	1. Obavezna: Vjeran Katunarić (2003): Sporna zajednica. Novije teorije o naciji i nacionalizmu. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. 2. Ernest Gellner (1998): Nacije i nacionalizam. Zagreb: Politička kultura. 3. Anthony D. Smith (2003): Nacionalizam i modernizam: kritički pregled suvremenih teorija nacija i nacionalizma. Zagreb: Fakultet političkih znanosti. 4. Benedict Anderson (2006): Imagined Communities. London, New York:		

¹³ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

¹⁴ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Verso.

5. Umut Ozkirimli (2003): Contemporary Debates on Nationalism. A critical Engagement.
6. Entoni Smit (1998): Nacionalni identitet.
7. Monserrat Guibernau (1999): Nations without States.
8. Siniša Malešević (2017): Države-nacije i nacionalizmi.

Dopunska: Dodatna literatura se regulira na seminarima u skladu sa istraživačkim interesima studenta.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica od

Šifra predmeta: FIL SOC 608	Naziv predmeta: Sindikat u procesu globalizacije		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I-II	Broj ECTS bodova: 10
Status: IZBORNI	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 3 Konsultacije: 1 Seminar: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Kroz ovaj izborni modul studenti postdiplomskog doktorskog studija će se fokusirati ka detaljnom izučavanju značaja sindikata u procesu rada kako u njegovoj klasičnoj perspektivi, tako i u dobu savremenih informacijskih tehnologija i izmijenjenih političkih režima i socijalnih aranžmana unutar kojih fenomen rada, odnos rada i kapitala, status pojedinca kao građanina i kao radnika na tržištu rada jeste bitno transformiran i adaptiran potrebama savremenog kapitalističkog sistema. Studenti će		

	radom na osnovnoj i dodatnoj literaturi dobiti potpunu sliku stanja, mjesta i uloge sindikata u društvu kojeg nose različiti rizici i nepredvidivosti unutar kojeg rad i radnik nisu izuzeti nego predstavljaju njegov nezaobilazan i integralan dio. Pažnja će biti usmjerena i ka analizi i problematizaciji sindikata unurat socijalizma, sindikata u tranzicijskim fazama društva i sindikata u dobu kapitalizma i liberalnog tržišta. Topike koje će se detaljno izučavati su i one koje govore o karakteristikama industrijske demokratije, relacijama između sindikata, radnika i društva utemeljenog na tradicionalnoj koncepciji podjele rada, odnosa prema kapitalu i tržištu na nivou nacionalnog sistema, ali i na nivou transnacionalnog sistema koji uključuje ekspertna znanja i apstraktni kapital koji se otjelovljuje u globalnim kapitalističkim sistemima i korporacijama koji uređuju i modeliraju različite društvene odnose i društveno-političke sisteme generalno.		
Tematske jedinice:	1) Smisao radničke klase u globalnom svijetu 2) Najznačajnije teorije o radu i organizaciji 3) Uloga sindikata u određivanju radničkih prava 4) Sindikat kao kategorija „zombi sociologije“ (Beck) 5)Zaključna razmatranja		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će naučiti sociološki raspoznavati različite tipove sindikata i njegovih organizacija. Vještine: Studenti će moći doprinositi raspravama o status radništva u zemljama u tranziciji. Kompetencije: Kritičko reflektiranje o navedenim problemima		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i Seminari		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹⁵:	Aktivnost u nastavi	10	
	Domaći rad / prezentacija	10	
	Prva polusemestralna provjera znanja	20	
	Druga pismena provjera znanja	20	
	Završni ispit	40	
Literatura¹⁶:	1. Obavezna: Salih Fočo (1991): Tržište rada i sindikat. Sarajevo. 2. George Ritzer (1999): McDonaldizacija društva. Naklada Jesenski i Turk.		

¹⁵ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

¹⁶ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Zagreb.

3. C. W. Mills (1979): *Bijeli ovratnik*. Zagreb: Naprijed.
4. Salih Fočo (1999): *Sindikati u novim uvjetima*. Sarajevo
5. Stjepan Kolarić (2000): *Globalizacija i sindikati*. Zagreb: Sindikat grafičke i nakladničke djelatnosti Hrvatske.
6. Wolfgang Streech: *The Sociology of Markets and Trade Unions*. <http://www.mpi-fg-koeln-mpg.de>
7. Vesna Pusić (1986): *Industrijska demokracija i civilno društvo*. Sociološko društvo Hrvatske.

Dopunska: *Dodatna literatura se regulira na seminarima u skladu sa istraživačkim interesima studenta.*

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica od

Šifra predmeta: FIL SOC 607	Naziv predmeta: Sociologija identiteta		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I-II	Broj ECTS bodova: 10
Status: IZBORNI	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 3 Konsultacije: 1 Seminar: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Modul je fokusiran ka osposobljavanju studenata za razumijevanje i kritičko sagledavanje svih karakteristika pojma identiteta, uključujući i onaj koji se odnosi na društvo i društvenu ontologiju. Pitanje identiteta razmatrat će se u njegovoj logičkog i kognitivnoj postavci te u njegovoj objektivaciji u konkretne povijesne i društvene forme unutar kojih poprima različite i nesamjerljive karakteristike. Studenti će savladavati različite aspekte sociologije identiteta i to njegov tzv. rigidni element koji je zasnovan na strogoj bifurkaciji između onoga što pripada meni i mojoj samodovoljnosti u odnosu na ono izvan mene, ali će se analizirati i problematizirati i		

	razne varijante socijalno konstruiranih identiteta koji pripadaju mekim sekvencama koje su pluralizirane, nesupstancijalizirane i nepriviligirane forme društvenog svijeta i koje ne smjeraju sopstvenoj institucionalizaciji i ekskluzivizmu. Rzmtrat će se koncepti individualnog, kolektivnog, nacionalnog, transnacionalnog, globalnog identiteta, njihove sličnosti i razlike i potreba za sagledavanjem filozofskih, kognitivnih, mentalnih, epistemoloških i konačno, socijalnih karaktersitika fenomena identiteta u njegovom konceptualnom i empirijskom očitovanju. Naposljetku, identitet će se razmatrati u njegovoj mnogostrukosti bez tendencije ka reduciranjem mnogostrukosti socijalnih manifestacija i objektivacija identiteta na jedan tzv. pravi i supstancijalni identitet i bez ekskluzivnog postavljanja takvog identiteta kao reprezentanta prave Istine.										
Tematske jedinice:	Tematske jedinice koje će se obrađivati u kolegiju: 1)Identitet kao sociološka kategorija 2)Lični, klasni i nacionalni identiteti 3) višestrukost identiteta kao fenomen socijalnog svijeta 4)Transnacionalni identiteti 5)Zaključna razmatranja										
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će steći znanja iz sociologije identiteta relevantna za artikulaciju najrecentnijih problema u savremenoj sociologiji. Vještine: Studenti će samostalno moći predavati i zastupati teze o navedenoj temi u javnom prostoru. Kompetencije: Studenti će biti osposobljeni ra kritičko reflektiranje o obrađenim sadržajima.										
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i seminari										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹⁷:	<table border="1"> <tr> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> </tr> </table>	Aktivnost u nastavi	10	Domaći rad / prezentacija	10	Prva polusemestralna provjera znanja	20	Druga pismena provjera znanja	20	Završni ispit	40
Aktivnost u nastavi	10										
Domaći rad / prezentacija	10										
Prva polusemestralna provjera znanja	20										
Druga pismena provjera znanja	20										
Završni ispit	40										
Literatura¹⁸:	1. Obavezna: Nijaz Ibrulj (2005): Stoljeće rearanžiranja. Eseji o identitetu, znanju										

¹⁷ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

¹⁸ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu

i društvu. Sarajevo: FDT.

2. Anthony Giddens (1991): *Modernity and Self-Identity*. Stanford: Stanford University Press.
3. Richard Rorty (1990): *Filozofija i ogledalo prirode*. Sarajevo: Veselin Masleša.
4. Richard Rorty (1995): *Kontingencija, ironija, solidarnost*. Zagreb: Naprijed.
5. Pierre Bourdieu (1991): *Language and Symbolic Power*. Cambridge: Harvard University Press.
6. Castells, Manuel (2002): *Moć identiteta*. Zagreb: Golden Marketing.
7. Peter J. Burke (2009): *Identity Theory*. New York: Oxford University Press
8. Peter Beilharz (2001): *The Bauman Reader*. Oxford: Blackwel Publishing.
9. Oommen, T. K. (2002): *Pluralism, Equality and Identity*. Oxford: Oxford University Press.
10. Čarls S. Pers (1984): *Pragmatizam*. Beograd: Grafos.
11. Charles Taylor(1989): *Sources of the Self*.

Dopunska: Dodatna literatura se regulira na seminarima u skladu sa istraživačkim interesima studenta.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica od

Šifra predmeta: FIL SOC 605	Naziv predmeta: Tranzicija u klasičnim i savremenim sociološkim teorijama		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I-II	Broj ECTS bodova: 10
Status: IZBORNI	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 3 Konsultacije: 1 Seminar: 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Modul je strukturno orijentiran ka samom pojmu tranzicije i to u njegovoj političkoj, socijalnoj i povijesnoj dimenziji u smislu kontinuirane društvene dijahronije i uviđanja nemogućnosti statične konstrukcije identiteta, društva i ljudske povijesti generalno. Posebna pažnja bit će posvećena analizi tranzicije iz jednih političkih režima i socijalnih aranžmana u druge, jednim dijelom analizom tekstova klasičnih i savremenih socijalnih mislilaca koji su se bavili tim fenomenima i temana, a jednim dijelom preko konkretnih istraživačkih projekata koji se tiču tranzicije evropskih društava iz socijalističkog u demokratski model društva, kao i tranziciji bosanskohercegovačkog društva iz postratnog u stabilno demokratsko društveno uređenje bazirano na principu pluralizma i temeljnih postulata građanskog društva i		

	države u cjelini.										
Tematske jedinice:	Tematske jedinice koje će se obrađivati u kolegiju su: 1) Tranzicija u sociološkoj literaturi 2) Priroda ranih demokratskih društava kao “tranzicijskih društava” 3) Divergentne teorije o pojmu tranzicije 4) Tranzicija kao “višestruki model” Eisenstadtov pristup. 5) Uloga religija u tranzicijskim društvima 6) Šta ostaje nakon tranzicije? 7) Zaključna razmatranja i diskusija.										
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će steći temeljna znanja o problemima tranzicijskih društava relevantnim za savremenost. Vještine: Studenti će steći vještine relevantne za razumijevanje procesa u suvremenom svijetu koji karakteriziraju konfliktu uslijed nejasnosti koji obuhvata pojam tranzicije. Kompetencije: Studenti će biti osposobljeni za kritičko reflektiranje o navedenim problemima.										
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i seminari										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹⁹:	<table border="1"> <tr> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> </tr> </table>	Aktivnost u nastavi	10	Domaći rad / prezentacija	10	Prva polusemestralna provjera znanja	20	Druga pismena provjera znanja	20	Završni ispit	40
Aktivnost u nastavi	10										
Domaći rad / prezentacija	10										
Prva polusemestralna provjera znanja	20										
Druga pismena provjera znanja	20										
Završni ispit	40										
Literatura²⁰:	Obavezna: Salih Fočo (2005): Oglеди o tranziciji /Reflection of transition. Zenica: Dom Štampe. George H. Mead: Mind, Self and Society. Owen, D. (1997): Sociology after Postmodernism. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications.										

¹⁹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

²⁰ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

4. Tilly, Charles (1997): Suočavanje s društvenom promjenom. Makrodruštvene strukture, procesi i komparacije. Beograd: Filip Višnjić.
5. Immanuel Wallerstein (1999): The End of the World as We Know It. Social Science for the Twenty-First Century. Minneapolis, London: Univesity of Minnesota Press.
6. Ivan Cifrić (1998): Društveni razvoj i ekološka modernizacija. Zagre: Hrvatsko sociološko društvo.
7. Nenad Karajić (2000): Politička modernizacija. Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo i Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
8. Alvin Y. So (1990): Social Change and Development. Newbury Park: SAGE Publications.
9. Piotr Sztompka (1999): The Sociology of Social Change. Oxford: Blackwell Publications.
10. Aleksandar Štulhofer (2000): Nevidljiva ruka tranzicije. Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo i Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Dopunska: Dodatna literatura se regulira na seminarima u skladu sa istraživačkim interesima studenta.

